

Libris användargrupp katalogisering 2025-01-30

Mötesdatum och tid: 2025-01-30

Närvarande:

- Harriet Aagaard, sammankallande, Kungliga biblioteket
- Ingrid Dannberg, BTJ
- Kristin Ericson, Göteborgs stadsbibliotek
- Lia Fallenius, Stockholms universitetsbibliotek
- Pär Johansson, Musik- och teaterbiblioteket
- Sara Johansson, Umeå stadsbibliotek
- Anna Lindqvist, Stockholm stadsbibliotek
- Katja Naischtein, Kungliga biblioteket
- Olof Osterman, Kungliga biblioteket
- Erik Svanström, Lunds universitet, HT-biblioteken
- Katarina Synnermark, Kungliga biblioteket, punkt 7
- Liv D'Amelio, Kungliga biblioteket, punkt 7

- Anmält frånvaro: Helena Rydberg, Malmö universitetsbibliotek

1. Föregående minnesanteckningar

Minnesanteckningarna godkändes och lades till handlingarna.

2. Mötestider våren 2025

- Digitala möten 10-11:30 (ibland kortare)
 - 30/1
 - 1 april
- Fysiskt möte på KB 10:30-16
Tisdag 27 maj

3. Egenskapen Bild

I samband med en ny lösning för hanteringen av de omslagsbilder som ska visas upp i den nya söktjänst som är under utveckling för Libris, tillkom i höstas egenskapen Bild i vissa instanser i Libris katalogisering och skapade förvirring. Det var då möjligt att radera egenskapen manuellt men katalogisatorerna uppmanades att inte göra det.

Egenskapen Bild är sedan december undertryckt i katalogiseringsgränssnittet. Se nyhet i [Metadatabyrån](#).

4. AI-genererade böcker

Harriet och Olof har tittat på ett antal olika poster för AI-genererat material. Se bilaga 1.

Olof berättade att NB lägger in uppgifter som står i böckerna. Det är enligt RDA:s regler.

Ingrid undrade om det finns ett behov av ett standardiserat begrepp för att söka fram AI-genererade böcker. Olof undrade om det även i fortsättningen kommer att stå att uppgifter i en bok är AI-genererade. Det kommer troligen att bli allt vanligare och inget som någon tänker på att nämna. Då blir det ändå inte möjligt att söka ut alla AI-genererade böcker.

Kristin undrade hur man gör när AI skapar en titel på många olika språk samtidigt? Olof svarade att den typen av böcker finns på Amazon, men har ännu inte kommit till KB. Man får katalogisera enligt det man känner till.

Det bör finnas information i Metadatabyrån, men KB har väntat lite för att se vad som händer. Det behöver diskuteras mer.

5. WDB (We Do Books)

Katja berättade att Publizon köpt upp Elib och att den del som levererar till biblioteken heter WDB (We Do Books). De har en egen plattform. WDB arbetar med att migrera biblioteken succesivt till den nya plattformen. I takt med det raderas bibliotekens bestånd ur Libris. Det beräknas att alla bibliotek har gått över till den nya plattformen någon gång i mars.

Nästa steg blir att sätta igång ett nytt flöde från WDB mot Libris för de som vill ha poster via Libris. Vi vet inte hur många bibliotek som är intresserade. WDB skulle gå ut med information om detta och en lista där man kan skriva upp sig. Sedan är frågan hur man ska göra med Elibs bibliografiska poster. En del av dem är manuellt korrigerade. Det finns flera sätt att hantera dem på: radera och börja på nytt, städa så att de blir WDB:s poster. Det finns för och nackdelar med dessa sätt. Frågan kommer att tas upp i Libris samordning.

6. DDK-översättning nästan klar

Harriet informerade om att översättningen av schema och tabeller är fullständig, men att översättning av anvisningarna i manualen bara har påbörjats.

Harriet är tacksam för meddelande till dewey@kb.se om oöversatta nummer eller delar av nummer hittas. Det finns troligen, men kan inte hittas via översättningsverktyget. Skicka även e-post om något är otydligt eller felaktigt i Svenska WebDewey.

7. Övrigt

a) Seriemedlemskap

Fråga från SUB (Stockholms universitetsbibliotek):

I Metadatabyrån saknas det en definition av vad en seriehuvudpost egentligen är. Det saknas också information om var man ska söka reda på huruvida en serieuppgift i en monografi är en seriehuvudpost eller inte. Skall man i första hand söka i Libris på eventuellt ISSN eller gå direkt till förlagets hemsida? Om man trots dessa sökvägar inte säkert kan belägga att det är en seriehuvudpost skall uppgiften i så fall enbart skrivas in i fältet 'Serieuppgift' med indikator 0 (seriebiuppslag). Vad exakt står indikator 1 och 0 för och vilken funktion har de för sök? Vidare är vi osäkra på hur vi ska tolka nyheten att 'du alltid ska ange relationen mellan del och serie om det finns en seriehuvudpost...' Jag har tolkat det som att serieuppgiften skall skrivas in två ggr i de fall då serieuppgiften är densamma i del och huvudpost. Men mina kollegor har hittills bara skrivit in uppgiften i fältet 'serieuppgift' med indikator 0.

Svar:

En seriehuvudpost är en bibliografisk post som beskriver en seriell resurs. Seriella resurser är t.ex. tidskrifter, monografiserier, dagstidningar, årsböcker.

Seriella resurser där de ingående delarna eller numren inte har egna titlar, t.ex. tidskrifter och dagstidningar, beskrivs alltid i seriehuvudposter. Det gäller även samtliga seriella resurser med svenskt ISSN. Svenska ISSN tilldelas av ISSN Sverige på KB och när resurserna pliktlevereras till KB upprättar ISSN Sverige huvudposter för dem. Dessa huvudposter skickas sedan till ISSN i Paris för publicering i ISSN-portalen.

Även utländska monografiserier och monografiserier utan ISSN kan ha seriehuvudposter i Libris. Dessa har upprättats av bibliotek som av olika anledningar vill hålla ihop delarna i en serie.

Om en monografi har en serieuppgift (dvs. en uppgift som säger att den ingår i en serie) ska man alltid söka i Libris för att se om serien har en seriehuvudpost. Hittar du en seriehuvudpost för serien ska du ange monografins relation till serien i *Ingår i Serie*. I *Ingår i Serie* anger du seriens föredragna benämning så som den är angiven i seriehuvudposten. I Metadatabyrån finns anvisningar om hur du hittar seriens föredragna benämning: [Del i serie med seriehuvudpost](#).

Finns det inte någon seriehuvudpost för serien behöver du bara ange serieuppgiften, som den ser ut i delen du beskriver, i egenskapen *Serieuppgift*.

Tidigare behövde man bara ange delens relation till serien när serieuppgiften i delen skiljde sig något från den föredragna benämningen i seriehuvudposten. För att förenkla ändrade KB praxis i november 2024. Läs nyheten i Metadatabyrån: [Nytt om Seriemedlemskap](#).

Indikator 0 och 1 i fält 490 är MARC-koder. Indikator 0 betyder att det inte finns något 830 (seriebiuppslag). Seriebiuppslag motsvaras i Libris av den föredragna benämningen i *Ingår i serie*. Indikator 1 betyder att det finns ett 830 och att man kan söka på seriens föredragna benämning i ett titelindex. Indikatorerna har ingen betydelse i Libris format men kan ha det i lokala kataloger.

Med den nya praxisen behöver du inte bry sig om indikatorerna. Följer du anvisningarna i Metadatabyrån kommer de ut korrekt i MARC-exporten. Enda undantaget är för utländska monografiserier med ISSN som inte har huvudpost i Libris. Anger du ISSN i *Ingår i serie* men ingen föredragen benämning måste du (om det är viktigt för den lokala katalogen) ange 0 i Indikator för seriebiuppslag.

Minnesanteckningar:

Harriet Aagaard, sammankallande

Bilaga 1 AI-genererade böcker

Exempel på poster

- [Trisse Traktor](#) (9789152725283)
- [AI-frukost i metaköket - verkligt gott!](#) / Caroline Salde (9789152737811)
- [Novellix](#)
- [Det spökar på äventyrsbadet](#) / Joanna André (9789189740013)
- [Familjen Nilsson och mystiska appen](#) / Lova Ängsryd (9789180801232)
- NB lägger till det som står i boken:
 - illustrationer: AI-genererade
 - Omslagets baksida: "Jag har bett Chat GPT om alla recept och modifierat några ..."
 - Sidan 80: "Texter och illustrationer i "Familjen Nilsson och den mystiska appen" är AI-genererade. Författarnamnet Lova Ängsryd är en AI-pseudonym."
- Bokinfos text kan ange vad som gjorts med AI

Exempel på auktoritetspost

[Lova Ängsryd](#)

Beskrivning: AI-genererad författare, debut med Familjen Nilsson och den mystiska appen 2024.